

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز یا همزمان: میکروبیولوژی عمومی و انگل شناسی

هدف: آشنا نمودن دانشجویان با میکرو ارگانیسم های مهم در فساد و بیماریهای ناشی از غذا و میکرو ارگانیسمهای مفید و موثر در فرایند مواد غذایی

شرح درس: در این درس دانشجویان با عوامل موثر بر رشد میکروارگانیسمها و فساد مواد غذایی آشنا شده و می توانند با روشهای عملی مناسب آنها را مشاهده و پس از شمارش بطرق مختلف با استانداردهای میکروبی جهانی مقایسه و با تعیین زمان مرگ حرارتی نسبت به انهدام و یا تکثیر مطلوب آنها اقدام نمایند.

سرفصل درس:

الف - نظری: ۲ واحد، ۳۴ ساعت

مقدمه و تاریخچه میکروارگانیسم ها در مواد غذایی

میکرو ارگانیسم های مهم در مواد غذایی: مشخصات باکتری ها، کپک ها و مخمرها

عوامل موثر در رشد و بقای میکرو ارگانیسم ها در مواد غذایی: عوامل بیرونی و درونی

تغییرات حاصله در ترکیبات اصلی مواد غذایی ناشی از رشد و نمو میکروارگانیسم ها.

۵- میکرو بیولوژی نگهداری مواد غذایی:

- اثر دما، برودت، کاهش رطوبت، مواد نگهدارنده، پرتوهای و فشار بالا بر رشد و فعالیت میکرو ارگانیسم ها در مواد غذایی

۶- فساد مواد غذایی به وسیله میکروارگانیسمها: انواع فساد شامل فساد غلات و فراورده های آن، فساد گوشت و فراورده های آن، فساد شیر و فراورده های آن، فساد کنسرو و کمپوت، فساد سبزی و میوه و سایر فراورده های غذایی

۷- مسمومیت ها و عفونت های مهم میکروبی مواد غذایی

۸- میکرو ارگانیسم های مفید و مورد استفاده در صنایع غذایی

۹- روشهای سریع ارزیابی میکروبی مواد غذایی

۱۰- استانداردهای میکروبی مواد غذایی

نحوه ارزیابی دانشجویان: بر اساس آزمونهای طول ترم و آزمون نهایی

ب - عملی: ۲ واحد، ۶۸ ساعت

۱- روشهای نمونه برداری، آماده سازی نمونه غذایی جهت آزمایش

۲- تعیین تعداد کل باکتریها با روش شمارش مستقیم میکروسکوپی

۳- تعیین تعداد کل باکتریهای زنده در ماده غذایی

- ۴- فعالیت های بیو شیمیایی میکرو ارگانیسم ها در مواد غذایی (هیدرولیز نشاسته ، تخمیر قند ، استیل متیل کرینول، اندول و ...)
- ۵- تعیین تعداد کلی فرمها ، شناسایی و تشخیص اشتریشیا کلی، سالمونل ، شیگلا، استافیلوکوکوس اورئوس، باسیلوس سرئوس، کلسترییدیومها در مواد غذایی
- ۶- شناسایی و تشخیص قارچها (کپک و مخمر)
- ۷ تعیین نقطه و زمان مرگ حرارتی میکروارگانیسم ها در مواد غذایی

منابع :

1. Frazier, W.C. and Westhoff. D.C .2005. Food microbiology. Mc Graw Hill. New York.
2. Jay, J.M. 2004. Modern Food microbiology 6th ed, Van Nostrand Reinhold, N.Y.
3. Adams. H.R, and Moss, M.O. 2004. Food microbiology. Pub. The Royal Society of Chemistry . U.K
4. Banwart, G.J. 1999. Basic food microbiology, The AVI . Pub. Co. Inc.,
5. Clark, S.A., Smith, M.S.2001. Rapid detection assays for food and water, Pub.The Royal Society of Chemistry.

نحوه ارزیابی دانشجو : بر اساس گزارش کار عملی در طول ترم و آزمون نهایی

